



Dato 26. oktober 2018
 Saksnr.: 201825466-1
 Saksbehandler Anne K. Aunevik

Saksgang	Møtedato
Partssammensatt Utvalg (PSU)	20.11.2018
Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand)	27.11.2018

Lokaliseringsplan for arbeidsplasser og tjenester i nye Kristiansand

Sammendrag

Programleder har nylig igangsatt et delprosjekt med ansvar for å lage en felles lokaliseringsplan for arbeidsplasser og tjenester innen 1. mai 2019. Lokaliseringsplanen vil gjelde alle fagmiljøer som blir berørt av sammenslåingen. Programleder har tidligere igangsatt et annet delprosjekt med ansvar for å kartlegge lokaler, samt planlegging og gjennomføring av selve flytteprosessen. Alle berørte fagmiljø skal flytte omtrent samtidig, og flyttingen skal foregå i august og september 2019.

Lokalisering av arbeidsplasser og tjenester er viktig for både innbyggere og ansatte. Samtidig er programleder opptatt en effektiv utnyttelse av lokaler og arbeidsplasser, også de som ikke er i dagens rådhus. Programleder legger derfor fram forslag om følgende rammer for videre arbeid:

1. Sentrale leder- og støttefunksjoner skal lokaliseres i Rådhuskvartalet/Kvadraturen
2. Øvrige arbeidsplasser og tjenester lokaliseres utfra seks prinsipper som bygger på vedtatte føringer fra fellesnemnda. Prinsippene er: nærhet til innbyggerne, hensiktsmessig og effektiv arealutnyttelse, fremme intern samhandling, forenkle eksternt samarbeid, lavest mulig transportbehovet (klima og miljø), samt styrke Tangvall og Nodeland som lokalsenter.
3. Prioriteringer for lokalisering av arbeidsplasser og tjenester på Tangvall og Nodeland: Satsing på innbyggertorg i rådhusene, tjenester med høy grad av publikumskontakt, noen av de stedsuavhengige tjenestene og administrative arbeidsplassene

Programleder vil holde fellesnemnda løpende orientert om status i arbeidet, og kan presentere prosess og resultat for fellesnemnda i april-møtet.

Forslag til vedtak

Fellesnemnda gir sin tilslutning til programleders forslag til prosess og rammer for lokalisering av arbeidsplasser og tjenester

Camilla Dunsæd
 Programleder

Kjell A. Kristiansen
 Prosjekteier organisasjon, personal og stab

1. Bakgrunn for saken

Programleder har nylig igangsatt et delprosjekt med ansvar for å lage en felles lokaliseringsplan for arbeidsplasser og tjenester innen 1. mai 2019. Programleder har tidligere igangsatt et annet delprosjekt med ansvar for å kartlegge lokaler, samt planlegging og gjennomføring av selve flytteprosessen. Alle berørte fagmiljø skal flytte omtrent samtidig, og flyttingen skal foregå i august og september 2019.

Lokalisering av arbeidsplasser og tjenester er viktig for både innbyggere og ansatte. Programleder er kjent med at fellesnemnda ønsker å være involvert i fordeling av arbeidsplasser og tjenester, særlig med tanke på at fordelingen skal bidra til å opprettholde en balanse av arbeidsplasser og kompetanse, og at innbyggerne skal oppleve at kommunens tjenester er nære og publikumsvennlige. Følgende overordnede prinsipper for lokalisering ble vedtatt i fellesnemndas møte 23. juni 2017:

Politisk og administrativ toppledelse og nærmeste rådgivere skal samlokaliseres i kommunens sentrum. Øvrige sektorovergripende funksjoner samlokaliseres. Funksjonene skal lokaliseres i dagens tre kommunesentra på en slik måte at fordelingen av arbeidsplasser mellom kommunedelene blir balansert. Det må avklares nærmere hvor de ulike deler av administrasjonen skal plasseres geografisk.

I hvert av dagens kommunesentra skal det være et servicekontor der innbyggerne kan møte representanter for kommunen og der de kan få utført enkelte tjenester. Servicekontoret skal etablere gode systemer for dialog med innbyggere, næringslivet og frivillige organisasjoner.

Utdyping av disse ble beskrevet i grunnlagsdokumentet som ble behandlet i fellesnemnda 29. mai 2018, og er lagt til grunn for anbefalingene.

Samtidig er programleder opptatt av en effektiv utnyttelse av lokaler og arbeidsplasser, også de som ikke er i dagens rådhus. Lokaliseringsplanen vil derfor gjelde alle fagmiljøer som blir berørt av sammenslåingen. For å sikre dette er det behov for en bred prosess som involverer lederne for de berørte fagmiljøene, tillitsvalgte og vernetjenestene.

Programleder ber fellesnemnda om tilslutning til noen rammer for videre arbeid. Det gjelder:

- Lokaliseringer på Tangvall og Nodeland
- Lokaliseringer i Rådhuskvartalet og Kvadraturen
- Prinsipper for fordeling av øvrige arbeidsplasser og tjenester

Saksframlegget er utarbeidet i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten, og har vært behandlet i programledelsen. AMU i alle dagens kommuner har hatt saken til orientering.

2. Lokaliseringer på Tangvall og Nodeland

Programleder er opptatt av å opprettholde både publikumsrettede tjenester og antall arbeidsplasser i Søgne og Songdalen, og foreslår derfor følgende prioriteringer for Tangvall og Nodeland:

- Satsing på innbyggertorg i rådhusene
- Tjenester med høy grad av publikumskontakt
- Noen av de stedsuavhengige tjenestene og administrative arbeidsplassene

2.1. Innbyggertorg

Det ligger som en klar føring fra fellesnemnda at hvert av dagens kommunesentra skal ha et servicekontor der innbyggerne kan møte representanter for kommunen og der de kan få utført enkelte tjenester, og at servicekontoret skal etablere gode systemer for dialog med

innbyggere, næringslivet og frivillige organisasjoner, jfr prinsipper for sammenslåing vedtatt 23. juni 2017.

Programleder vil på bakgrunn av disse føringene etablere innbyggertorg både på Tangvall, Nodeland og Kvadraturen, og har igangsatt et eget delprosjekt i regi av kommunaldirektør for kultur, frivillighet og innbyggerdialog som skal avklare hvilke publikumsrettede tjenester og tilbud som skal være tilgjengelige i de tre innbyggertorgene. Arbeidet baserer seg på at innbyggerne skal få mest mulig like tjenester i hele den nye kommunen, og at alle innbyggertorgene kan benyttes uavhengig av hvor du bor.

I tillegg blir det viktig å tilrettelegge for at kommunale tjenesters publikumsmottak skal være i og/eller samordnes med innbyggertorgene. Blant annet vil NAV-tjenester være tilgjengelig i servicepunkter på Tangvall og Nodeland, noe som betyr at NAV kommer til å legge utvalgte og nødvendige NAV-tjenester samlokalisert med innbyggertorgene. Det jobbes med både tjenesteinnhold, lokalisering og organisering, og forslagene skal være ferdige i februar 2019.

Delprosjektet for innbyggertorg har fått i oppdrag å vurdere om det skal være innbyggertorg på flere steder. Foreløpig konklusjon er å videreføre dagens tre lokasjoner for innbyggertorg, og at kommunen avventer vurdering av eventuelle flere lokasjoner til etter 2020.

Programleder har en ambisjon om at innbyggertorgene skal bli arena for innbyggerdialog og samskaping, et sted der «mennesker møter mennesker, og der mennesker møter kommunen». En ny og utvidet rolle for servicetorgene på Tangvall og Nodeland kan skape økt aktivitet i disse sentrumsområdene. Dette harmonerer også med anbefalingene fra politisk prosjektgruppe for nærdemokrati og innbyggerinvolvering, og de tiltakene som er vedtatt i fellesnemnda (30.oktober 2018).

2.2. Tjenester med høy grad av publikumskontakt

Alle de administrative prosjektene har kartlagt sine tjenester. Nå som den administrative strukturen er vedtatt, pågår det arbeid med å dimensjonere fagmiljøene i de ulike enhetene.

Programleder vil be alle de administrative prosjektene om å avklare hvilke publikumsrettede tjenester som kan og bør legges til rådhusene på Tangvall og Nodeland. Noen tjenester peker seg ut, som for eksempel bibliotekene som allerede er lokalisert her.

Andre tjenester vil være godt egnet, men det gjenstår både faglige og prinsipielle vurderinger av hvordan fagmiljøene skal dimensjoneres, og hvem som bør lokaliseres sammen. Det gjelder for eksempel helsestasjoner, barnevern, PP-tjenester og familiesentre. Det pågår en vurdering av hvordan familiens hus med aktuelle samarbeidende tjenester skal være i ny kommune, og resultatet at dette arbeidet vil påvirke lokaliseringsbehovet. Anbefalinger vil foreligge mars 2019.

Fellesnemnda har tidligere vært opptatt av at legesentrenes lokalisering. På Nodeland er allerede Songdalen legesenter lokalisert i tilknytning til rådhuset, og det blir ingen endringer som følge av kommunesammenslåingen. I Søgne er Søgne legesenter i dag etablert i bygningen ved siden av rådhuset. På selve rådhuset er det foreløpig ikke planer for etablering av legesenter. Fastleger i dagens kommuner er organisert som næringsdrift, og kommunen har i mindre grad innflytelse på hvilken adresse fastlegene velger å drive sin virksomhet fra. Kommunen kan derfor ikke uten videre styre dette. Rådhuset på Tangvall kan foreslås som en mulig lokalisering dersom nye legesentre skal etableres. Lokalene må tilrettelegges for i tråd med fastlegenes behov, og leieprisen må være konkurransedyktig. Foreløpig er det ikke planer for etablering av nye legesentre i Søgne, og dagens legesentre har ikke uttrykt behov for flytting. Dermed er det ikke aktuelt å ta det med som behov i lokaliseringsplanen for Søgne rådhus.

2.3. Noen av de stedsuavhengige tjenestene og administrative arbeidsplassene

Sannsynligvis vil innbyggertorg og andre publikumsrettede tjenester ikke være tilstrekkelig til å fylle rådhusene på Tangvall og Nodeland. Dette gjør det mulig å lokalisere noen stedsuavhengige tjenester og administrative arbeidsplasser her.

Fellesnemnda vedtok 23.juni 2017 at *sektorovergripende funksjoner* skal samlokaliseres, og at de skal lokaliseres i dagens tre kommunesentra på en slik måte at fordelingen av arbeidsplasser mellom kommunedelene blir balansert. I grunnlagsdokumentet vedtatt av fellesnemnda 29.mai ble sektorovergripende funksjoner definert som interne administrative stabs- og støttefunksjoner, som for eksempel: personalavdeling, regnskapstjenester, arkiv/dokumentsenter, IKT drift, innkjøpstjenester, lønningskontor etc. Programleder har i samme dokument lagt til grunn at disse fagmiljøene skal samlokaliseres, noe som kan sikre solide fagmiljøer og bedre utnyttelse av ressursene samlet sett. Fagmiljøer fellesnemnda benevner som «sektorovergripende funksjoner» kan i utgangspunktet sitte hvor som helst, og bør være forberedt på å få endret lokalisering i ny kommune. Det samme gjelder for stedsuavhengige publikumstjenester som saksbehandlings- og forvaltningsoppgaver. Eksempler på slike tjenester finner vi blant annet i NAV, plan og bygg.

Programleder har satt i gang et eget delprosjekt for å kartlegge hvilke lokasjoner som gir best kvalitet og effektivitet, samt hvilke enheter som bør samlokaliseres (se pkt 4).

Programleder mener derfor det er for tidlig å beslutte nå hvilke stedsuavhengige tjenester og administrative funksjoner som skal lokaliseres på Tangvall eller Nodeland. Samtidig er det viktig at fellesnemnda er kjent med at mange fagmiljø vil få endret arbeidsplass.

3. Hva skal og bør lokaliseres i Rådhuskvartalet / Kvadraturen

Fellesnemnda har allerede vedtatt at *politisk og administrativ toppledelse og nærmeste rådgivere* skal samlokaliseres i kommunens sentrum, inkludert politisk sekretariat. Dimensjonering av fagmiljø og hvem som inngår gjenstår.

Med bakgrunn i fellesnemndas vedtak og programleders vurdering må følgende funksjoner lokaliseres i Rådhuskvartalet:

- Ordfører, varaordfører og ordførerens kontor
- Politisk sekretariat
- Direktørgruppa
- Direktørens nærmeste rådgivere og staber

Videre mener programleder at følgende administrative funksjoner bør lokaliseres i Kvadraturen:

- Funksjoner som har tett samarbeid med andre offentlige instanser eller private aktører som f.eks. næringslivsaktører, Universitetet i Agder, Sørlandet sykehus, fylkesmann, fylkeskommune etc.
- Funksjoner som utarbeider mange politiske saker
- Business Region Kristiansand: Ved opprettelsen av Business Region Kristiansand (BRKrs) vedtok bystyre i Kristiansand (sak 46/17, 29. mars 2017) lokalisering «i egne lokaler med synlig beliggenhet, i nær tilknytning til Rådhuskvartalet» som et strategisk valg og eget vedtakspunkt. Det ble også vedtatt «samlokalisering med eksterne miljøer der kommunen har interesser og eierskap.» I dag gjelder dette Etablerersenteret i Vest-Agder, Region Kristiansand og Klimapartnere (samt møtebyen under planlegging). Programleder forventer at disse føringene fortsatt gjelder, og legger som forutsetning at lokalisering av Business Region Kristiansand ikke inngår i lokaliseringsdiskusjonen.

Alle andre administrative funksjoner og tjenester blir en del av felles lokaliseringsplan. Programleder ber fellesnemnda gi tilslutning til disse føringene.

4. Felles og samlet plan for lokalisering

4.1. Innhold i samlet plan

Programleder har igangsatt et delprosjekt med ansvar for å lage en felles lokaliseringsplan for arbeidsplasser og tjenester innen 1. mai 2019. Lokaliseringsplanen vil gjelde alle fagmiljøer som blir berørt av sammenslåingen. Programleder har også igangsatt et delprosjekt som har et mer praktisk ansvar, for eksempel kartlegge lokaler, planlegge og gjennomføre selve flytteprosessen. Alle berørte fagmiljø skal flytte omtrent samtidig, og flyttingen skal etter planen foregå i løpet av september 2019. Derfor avgjørende viktig at felles plan for lokalisering er ferdigstilt senest 1.mai 2019.

Foreløpig framdriftsplan:

Milepæl	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juni	Aug	sept
Rammer vedtas i fellesnemnda		27										
Kriterier vedtas i styringsgruppa			14									
Kartlegge fagmiljøenes behov												
Beslutte lokaliseringer utfra kriterier												
Kartlegging alle relevante lokaler (A9.3)												
Lokaliseringsplan godkjent av styringsgruppa							12					
Orientering prosess og resultat i fellesnemnda							30					
Flytteplan klar (A9.3)												
Flytting (A9.3)												

Programleder vil understreke at de aller fleste ansatte i dagens kommuner jobber med stedsavhengige tjenester som ikke blir berørt av sammenslåingen. Det gjelder for eksempel i barnehage, skole, SFO, sykehjem og bemannede boliger, eller i tjenester som utføres desentralt, som for eksempel tekniske driftstjenester, hjemmebaserte tjenester (soner), frisklivscentralen, fritidsklubber, ambulante tilbud.¹ Disse arbeidsplassene vil ikke være en del av samlet lokaliseringsplan.

4.2. Organisering av arbeidet

Lokaliseringsarbeidet vil berøre svært mange ansatte og er et følsomt tema, og må organiseres på en måte som sikrer forankring i ledelsen, involvering av tillitsvalgte og vernetjenesten, samt god utnyttelse av arbeid som pågår i de administrative prosjektene.

Programledelsen vil ha rolle som *styringsgruppe*.

¹ Stavanger omtaler disse som «innbyggerrettede tjenester som krever personlig frammøte»

Prosjekteierskap legges til direktør for organisasjon, personal og stab. Prosjekteier rapporterer direkte til programleder.

De tillitsvalgte skal på vegne av de ansatte ha mulighet til å påvirke beslutninger før de tas, og involveres derfor på flere måter. Blant annet via:

- Arena for drøfting
- Ressursgruppe
- Prosjektråd

Vernetjenesten er en sentral aktør, og er representert i flere deler av prosessen:

- AMU/HAMU i dagens kommuner.
- Ressursgruppe
- Arbeidsgruppe
- Prosjektråd

Det er etablert en *ressursgruppe* som har bistått i utarbeidelse av dette saksframlegget og med mandat for videre arbeid. Ressursgruppen skal framover bistå prosjekteier med å utarbeide felles og samlet lokaliseringsplan. Ressursgruppen består av:

- Prosjekteier (leder gruppen)
- Tre arbeidsgiver-representanter (en fra hver kommune)
- Tre tillitsvalgte, oppnevnt av arena for drøfting (en fra hver kommune)
- Tre fra vernetjenesten (en fra hver kommune)
- Programsekretariatet (prosjektleder for organisasjon, personal og stab, samt andre ved behov)

Ressursgruppen vil som del av arbeidet med lokaliseringsplanen ha et særlig fokus på å informere om status og fremdrift.

Programleder har oppnevnt en liten *arbeidsgruppe* på tre personer som skal ha det operative ansvaret med å planlegge prosessen, lage maler for kartlegginger, og utarbeide beslutningsgrunnlag basert på felles prinsipper og kriterier. Arbeidsgruppen skal rapportere til prosjekteier som gir sin anbefaling til styringsgruppen, der også ressursgruppens syn skal framkomme. Det vil bli gjennomgående representasjon mellom disse gruppene. Arbeidsgruppen skal knytte til seg fagkompetanse ved behov, for eksempel fra vernetjenesten og delprosjektet som arbeider med flytteprosessen.

Prosjektlederne for de administrative prosjektene skal benyttes til å koordinere behovskartlegging innen hvert direktørområde, samt være rådgivere for prosjekteierne med sine respektive prosjektråd.

Prosjektrådene for hvert direktørområde vil få ansvar for forankring og kvalitetssikring av behovskartlegginger. Her er både kommunalsjefer dagens kommuner, tillitsvalgte og vernetjenesten representert. Innen hvert direktørområde pågår det allerede kartlegginger og vurderinger av hvordan ulike fagmiljø skal dimensjoneres i mange delprosjekt. Ved å involvere prosjektrådene på denne måten, blir opparbeidet kunnskap og det pågående arbeidet benyttet på en hensiktsmessig måte.

Rådmannsgruppen vil bli orientert underveis i prosessen.

Ledere på nivå to og tre skal være på plass innen 12.februar 2019. Den foreslåtte framdriftsplanen (pkt 4.3.) tilrettelegger for at disse lederne kan involveres før det tas endelige beslutninger.

4.3. Prinsipper for lokalisering

Delprosjekt for lokaliseringsplan vil utarbeide og legge til grunn et kriteriesett for å vurdere de ulike fagmiljøenes behov opp mot hverandre basert på noen prinsipper.

Programleder foreslår på bakgrunn av fellesnemndas føringer at følgende seks prinsipper skal være førende i utarbeidelse av kriteriesettet for lokaliseringsplanen (NB: Prinsippene står ikke i prioritert rekkefølge. Prioritering vil være en del av videre prosess):

Prinsipp	Eksempler på forhold som bør vurderes
<i>Prinsipp 1:</i> Nærhet til innbyggerne	<ul style="list-style-type: none">• Hvilke tjenester som skal lokaliseres i innbyggertorgene, jfr pkt 2.1.• Publikumsrettede tjenester bør lokaliseres i rådhusene, jfr pkt. 2.2• Sikre tilgjengelighet for alle brukergrupper
<i>Prinsipp 2:</i> Hensiktsmessig og effektiv arealutnyttelse	<ul style="list-style-type: none">• Effektiv arealutnyttelse• Effektiv drift• Sørge for god fleksibilitet som tilrettelegger for endringer i etterkant• Ikke overfylle byggene fra oppstart• Størrelse på fagmiljø/enheter
<i>Prinsipp 3:</i> Fremme intern samhandling	<ul style="list-style-type: none">• Mål om økt samhandling mellom enheter• Omfang av tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid• Robuste fagmiljø – redusere sårbarhet• Samle fagmiljø - unngå duplisering
<i>Prinsipp 4:</i> Forenkle ekstern samhandling	<ul style="list-style-type: none">• Hyppighet av kontakt med andre offentlige instanser eller private aktører• Behov for møter med eksterne samarbeidspartnere
<i>Prinsipp 5:</i> Lavest mulig transportbehov (klima og miljø)	<ul style="list-style-type: none">• Ansattes behov for transport i tjenesten• Behov for transport for innbyggerne som skal bruke kommunens tjenester• Potensiale for å utnytte digitale verktøy for publikumskontakt, intern samhandling og samarbeid med eksterne
<i>Prinsipp 6:</i> Styrke Tangvall og Nodeland som lokalsenter	<ul style="list-style-type: none">• Arbeidsplassene fordeles balansert mellom alle dagens kommuner

Programleder ber fellesnemnda om tilslutning til disse seks prinsippene. Delprosjekt for lokalisering vil jobbe videre med både konkretisering av kriterier basert på disse prinsippene, og vekting av disse. Ved å bruke prinsippene som utgangspunkt kan det bli en god prosess. Høy grad av involvering kan bidra til at løsningene blir best mulig.